

KIRJALLINEN KYSYMYS E-2145/03
esittäjä(t): Reinhold Messner (Verts/ALE)
komissiolle

Aihe: Tagliamento-luonnonjoen säilyttäminen (Friuli-Venezia Giulia, Italia)

Tagliamento-joen kanavoidulla alajuoksulla sijaitsevan Latisana-kaupungin suojelemiseksi on keskijuoksulle rakennettava 14 km²:n suuruinen tulvatorjunta-allas poistamalla noin 30 miljoonaa m³ jokisoraa.

Tagliamento-joki muodostaa viimeisen laajan luonnonjokimaiseman koko Alppien alueella. Italia on tästä syystä ehdottanut Tagliamenton kyseistä osuutta EU-direktiivien 92/43/ETY¹ ja 79/409/ETY² mukaisesti luontotyyppeiden sekä luonnonvaraisen elämistön ja kasviston erityissuojelualueeksi.

Jos mainittu tulvien torjuntahanke toteutetaan, laaja vesistöalue (furkaatio), joka muuttaa muotoaan jokaisen tulvan jälkeen, korvattaisiin yhdellä ainoalla joenuomalla. Organismien tarvitsema virtaus joessa keskeytyisi. Nykyisellään liikkuva sora kasaantuisi valtavaksi kerrokseksi (seuraanto). Tagliamento kovertaisi uomaansa. Tällä olisi kauaskantoisia limnologisia ja ekologisia vaikutuksia suoympäristöön ja siellä eläviin kasveihin ja eläimiin (esimerkiksi yli 30:een kala- ja 14:ään sammakkoeläinlajiin) patoaltaan ylä- ja erityisesti sen alapuolella. Soran pysyvän tulva-altaasta poiston lisäksi alajuoksulla tarvittaisiin joen muutostöitä, kuten poikittaisrakennelmia, kovertumisen ja samalla pohjaveden korkeuden laskemisen estämiseksi.

On ilo havaita, että myös Italiassa tulvien torjumiseen suhtaudutaan erittäin vakavasti. Viime vuosien tuhoisat tulvat Saksassa ja suuressa osassa Eurooppaa ovat sittemmin muuttaneet käsityksiä tulvien torjunnasta. Suojavallien rakentamisesta on luovuttu ja joelle yritetään ennemminkin antaa lisäalueita tulvien tasoittamiseksi. Yhteisön vesipolitiikan puitteista annettu direktiivi (2000/60/EY³) lisäksi velvoittaa kaikki jäsenvaltiot saattamaan vesimuodostumat "hyvään tilaan". Italia on myös vuonna 1991 allekirjoittanut kansainväliseen oikeuteen nojautuvan Alppeja koskevan yleissopimuksen. Siinä Alppimaat sitoutuvat laajaan luonnon- sekä järvien ja jokien suojeluun. Friuli-Venezia Giulia on myös erittäin maanjäristysaltista aluetta, ja täysinäinen tulva-allas on tässä mielessä ennakoitavissa oleva riski.

Voiko komissio vakuuttaa, että Tagliamento-joen ekosysteemiä suojellaan ja että vaihtoehtoiset tulvien torjumistoimet otetaan huomioon? Voiko komissio tutkia, noudatetaanko hankkeen toteuttamisessa direktiiviä luontotyypeistä, lintujen suojelusta ja ympäristövaikutusten arvioinnista? Onko komissio sitä mieltä, että mainittu hanke vastaa yhteisön vesipolitiikan puitteista annetun direktiivin lauseketta vesien hyvän tilan säilyttämisestä?

¹ EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7.

² EYVL L 103, 25.4.1979, s. 1.

³ EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1.